

TRAUMA – Teori och Klinisk praktik i ett psykodynamiskt/-psykoanalytiskt perspektiv

Behovet av kunskap om hur man bemöter människor som lidit stora förluster och upplevt svåra trauman är stort.

Psykoanalysen har lämnat viktiga bidrag till kunskapen om traumat och dess konsekvenser för både individen och samhället. Traumabegreppet har en central och kontroversiell plats inom den psykoanalytiska teorin. Ny forskning rörande traumatisk stress och dess påverkan på kognitiva funktioner, kropp och psyke har under de senaste decennierna varit omfattande och lett till ökad kunskap inom området. Problematiken är komplex och omfattar både somatiska, psykologiska, sociala och kulturella aspekter.

Att ha varit utsatt för fysiskt och/eller psykiskt våld gör att inre och yttre gränser skapar osäkerhet för den utsatte. Livet levs i upplevd isolering, upplevelse av total maktlöshet och tillitsbrist. Lidandet är stort. Genom ett professionellt förhållningssätt, med tydlig teoretisk förankring i moderna trauma-teorier kan den kliniska praktiken göra skillnad. Det vardagliga livets maktlöshet, osäkerhet och isolering hävs genom en återetablering av gränsen för den traumatiserade.

Målgrupp

Kursen riktar sig till de som arbetar inom sjukvård, socialtjänst, skola, eller annan kommunal, statlig eller privat verksamhet, och som möter flyktingar/migranter i sin professionella vardag. Kursen kräver grundutbildning på universitet eller högskolenivå inom lämpligt kompetensområde. Med fördel Steg-1, med psykodynamisk teoretisk inriktning.

Syfte

Utbildningen syftar till att förmedla kunskap rörande trauma och dess följdverkningar, som rör psykologiska, somatiska, sociala och kulturella aspekter. Kursen ska ge möjlighet att reflektera över betydelsen av att arbeta med traumatiserade människor som professionell utövare. Kursens fokus kommer att ligga på traumatisering genom våld, psykisk såväl som fysisk, flyktingtrauma och exilens betydelse för individen

Lärandemål

- Att deltagarna skall kunna identifiera och bättre förstå traumatiserade individer
- Att deltagarna skall utveckla sin förmåga att bemöta traumatiserade i sitt professionella arbete
- Att deltagarna skall få ökad kunskap och lyhördhet för ett transkulturellt perspektiv på sjukdom och hälsa
- Att deltagarna skall få kunskap om flyktingkris, exil och mötet med "det främmande"

Innehåll

Kursen kommer att omfatta två huvudblock:

1. Psykiskt trauma och dess konsekvenser
 - Psykiskt trauma i ett historiskt perspektiv
 - Hur känner man igen den traumatiserade individen?
Diagnoskriterier för post- traumatiskt stressyndrom, komplex traumatisering och andra relaterade diagnoser
 - Mentala överlevnadsstrategier
 - Trauma, förlust och sorg
 - Främlingskap och gemenskap
 - Identitet i förändring
 - Språk och språklöshet

2. Mötet över kultur/språkgränser
 - Vem är jag för den andre?
 - Överföring/Motöverföring
 - Att möta det otänkbara; Tortyr och tystnad/Tillit och tal
 - Konsekvenser av att arbeta med traumatiserade individer
 - Hur tar vi hand om oss själva? (Vicarious traumatization)

Litteratur

Varvin, S. (2017). *Flykt och Exil*. Göteborgs Psykoterapi Institut. Göteborg.

Utdrag ur bl a följande böcker:

Allwood, C.M. ; Franzen, E. (red). (2000). *Tvärkulturella möten. Grundbok för psykologer och socialarbetare*. Natur och Kultur. Sverige.

Herman, J. (2009). *Trauma och tillfrisknande*. Göteborgs Psykoterapi Institut. Göteborg.
Kristeva, Julia. (1988). *Främlingar för oss själva*. Natur och kultur. Malmö.
Winnicott, D.W. (1984/1998) . *Förlust och förbrytelse*. Dualis. Sverige
Garland, C. *Att tänka på trauma. (Artikel ur tidskriften Psykisk hälsa)*
Samt ytterligare psykoanalytiska artiklar.

Omfattning

Utbildningen omfattar 5 tillfällen, 5 x 5,3 tim/tillfälle, 5 lördagar över ett drygt halvår, sammanlagt 26,5 timmar. Undervisningen består av teoretiska seminarier samt kliniska/arbetande seminarier. Till varje arbetande seminarium lämnas ett skriftligt arbete in (ca 1 A4-sida) rörande ett teoretiskt begrepp/fenomen som skall sammanfogas med praktiken.